

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРОГРАМА

**вступного іспиту до аспірантури
з англійської мови**

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Затверджено вченою радою КНЛУ
Протокол № 16
від 20 травня 2020 р.

Київ – 2020

Програма вступного іспиту до аспірантури з англійської мови. Рівень вищої освіти “доктор філософії” / Уклад.: доц. Я.О. Бондаренко. – К.: КНЛУ, 2020. – 15 с.

Укладач: доц. Я.О. Бондаренко

Рецензенти: проф. М.В. Гамзюк
проф. С.І. Потапенко

Схвалено на засіданні кафедри
германських мов

“30” квітня 2020 р., протокол № 9

ЗМІСТ

	ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	
1.	ВИМОГИ ДО ВСТУПНИКІВ НА ІСПИТІ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
2.	СТРУКТУРА І ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
3.	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
	3.1. Оцінювання першого завдання	
	3.2. Оцінювання другого завдання	
	3.3. Оцінювання третього завдання	
	3.4. Підсумкова оцінка за вступний екзамен	
4.	СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Типова програма вступного іспиту до аспірантури з англійської мови як іноземної розрахована на здобувачів, які закінчили вищі навчальні заклади за освітньо-кваліфікаційним рівнем “спеціаліст” або “магістр” та які намагаються отримати ступінь доктора філософії у відповідній галузі наук.

Її створено з урахуванням положень Державної національної програми “Освіта”, вимог та рекомендацій ДАК України та Програми з англійської мови для професійного спілкування.

Вступний іспит до аспірантури з англійської мови – це перевірка рівня знань, навичок і вмінь здобувачів, який забезпечує необхідну для фахівця комунікативну компетентність у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах; сприйняття і розуміння монологічних та діалогічних висловлювань носіїв мови в межах професійної та побутово-ситуативної тематики. Рівень навичок монологічного мовлення здобувачів має забезпечувати їм можливість самостійно готувати повідомлення про проблему, мету, методи та засоби дослідження, експеримент, обробку даних, висновки та інші аспекти наукової роботи.

1. ВИМОГИ ДО ВСТУПНИКІВ НА ІСПИТІ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Вступний екзамен з англійської мови передбачає перевірку та оцінку сформованості у майбутніх аспірантів мовної, комунікативної, країнознавчої компетентностей, здатності та готовності реалізувати здобуті знання та вміння у майбутній науковій діяльності у відповідній галузі науки. На вступному екзамені здобувачі повинні продемонструвати вільне володіння англійською мовою в її усній та письмовій формах на базі здобутого раніше лексичного запасу в обсязі близько 4500 лексичних одиниць.

Здобувачі повинні володіти лексичною, граматичною та орфоепічною нормами англійської мови, вміти правильно реалізувати цю норму в різних видах майбутньої наукової мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях, вміти аргументовано на основі здобутих раніше знань висловлювати свою точку зору в усній та письмовій формах щодо суспільно-політичних, наукових та фахових проблем.

Типова програма з англійської мови в закладах вищої освіти України розрахована на досягнення рівня володіння мовою B2, який включає в себе наступні професійні комунікативні компетентності:

Аудіювання:

- розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході детальних обговорень, дебатів, офіційних доповідей, лекцій, бесід, що за темою пов'язані з науковим дослідженням
- розуміти в деталях розмови, які виходять за межі типового спілкування
- розуміти загальний зміст і більшість суттєвих деталей в автентичних радіо- і телепередачах, пов'язаних з академічною та професійною сферами
- розуміти досить складні повідомлення та інструкції в академічному та професійному середовищі
- розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання, визначати позицію і точку зору мовця
- розрізняти різні стилістичні реєстри в усному та письмовому спілкуванні з друзями, незнайомцями, колегами, працедавцями та з людьми різного віку і соціального статусу

Говоріння:

Діалогічне мовлення

- реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час детальних обговорень, офіційних перемовин, лекцій, бесід, що

пов'язані з майбутнім навчанням в аспірантурі та науковим дослідженням

- чітко аргументувати свою позицію відносно актуальних тем в академічному та професійному житті (на семінарах, дискусіях, переговорах, тощо)
- поводитись адекватно у типових світських, академічних і професійних ситуаціях (на наукових конференціях, перервах на каву, вечірках, тощо)
- реагувати на телефонні розмови, які виходять за межі типового спілкування
- телефонувати з конкретними цілями академічного і професійного характеру, висловлювати думки щодо змісту автентичних радіо- і телевізійних програм, пов'язаних з академічною та професійною сферами
- реагувати на оголошення, доволі складні повідомлення та інструкції в академічному і професійному середовищах, адекватно реагувати на позицію/точку зору співрозмовника
- пристосуватися до змін, які зазвичай трапляються під час бесіди і стосуються її напрямку, стилю та основних акцентів

Монологічне мовлення:

- виступати з підготовленими індивідуальними науковими презентаціями
- продукувати логічний розгорнутий монолог з широкого кола тем, пов'язаних зі спеціальністю та науковим дослідженням

Читання:

- розуміти автентичні тексти, пов'язані з науковим дослідженням та спеціальністю, з підручників, газет, популярних і спеціалізованих наукових журналів та інтернет-джерел
- розуміти деталі у доволі складних наукових матеріалах, інструкціях, специфікаціях
- розуміти автентичну академічну та професійну кореспонденцію (листи, факси, електронні повідомлення, тощо)

Письмо:

- писати зрозумілі деталізовані тексти різного спрямування, пов'язані з особистою, професійною та науковою сферами
- писати у стандартному форматі деталізовані завдання і звіти, пов'язані з науковим дослідженням
- готувати наукову та професійну кореспонденцію
- писати анотації, статті, повідомлення, тощо.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Вступний іспит до аспірантури передбачає виконання трьох екзаменаційних завдань з практичних аспектів англійської мови.

Перше завдання: Читання, переклад, коментування художнього тексту.
Обсяг художнього тексту – **850-950** слів.

У коментарі вступник повинен чітко визначити тему та жанрові особливості запропонованого уривку, коротко викласти його зміст та окреслити основні проблеми, що піднімаються в тексті.

Приклад першого завдання на іспиті з англійської мови:

“No, it’s not quite like that. If it were I shouldn’t be here now... You’re suggesting that Simon isn’t worth caring for... If he’d married Linnet for her money that would be true. But he didn’t marry her for her money. It’s more complicated than that. There’s such a thing as glamour, M. Poirot. And money helps that. Linnet had an ‘atmosphere’, you see. She was the queen of a kingdom – the young princess – luxurious to her fingertips. It was like a stage setting. She had the world at her feet. One of the richest and most sought after peers in England wanting to marry her. And she stoops instead to the obscure Simon Doyle... Do you wonder it went to his head?” She made a sudden gesture. “Look at the moon up there. You see her very plainly, don’t you? She’s very real. But if the sun were to shine you wouldn’t be able to see her at all. It was rather like that. I was the moon... When the sun came out, Simon couldn’t see me any more... He was dazzled. He couldn’t see anything but the sun – Linnet.” She paused and then went on, “So you see it was – glamour. She went to his head. And then there’s her complete assurance – her habit of command. She’s so sure of herself that she makes other people sure. Simon was – weak, perhaps, but then he’s a very simple person. He would have loved me and me only if Linnet hadn’t come along and snatched him up in her golden chariot. And I know – I know perfectly – that he wouldn’t have ever fallen in love with her if she hadn’t made him.”

“That is what you think – yes.”

“I know it. He loved – me he will always love me.”

Poirot said,

“Even now – ?”

A quick answer seemed to rise to her lips, then was stifled. She looked at Poirot and a deep burning colour spread over her face. She looked away, her head dropped down. She said in a low stifled voice, “Yes, I know. He hates me now. Yes, hates me... He’d better be careful.”

With a quick gesture she fumbled in a little silk bag that lay on the seat. Then she held out her hand. On the palm of it was a small pearl-handled pistol – a dainty toy it looked.

“Nice little thing, isn’t it?” she said. “Looks too foolish to be real, but it is real! One of those bullets would kill a man or a woman. And I’m a good shot.” She smiled a faraway reminiscent smile. “When I went home as a child with my mother to South Carolina, my grandfather taught me to shoot. He was the old-fashioned kind that believes in shooting – especially where honour is concerned. My father, too, he fought several duels as a young man. He was a good swordsman. He killed a man once. That was over a woman. So you see, M. Poirot – ” she met his eyes squarely, “I’ve hot blood in me! I bought this when it first happened. I meant to kill one or other of them – the trouble was I couldn’t decide which. Both of them would have been unsatisfactory. If I’d thought Linnet would have looked afraid – but she’s got plenty of physical courage. She can stand up to physical action. And then I thought I’d wait! That appealed to me more and more. After all I could do it any time – it would be more fun to wait and – think about it! And then this idea came to my mind – to follow them! Whenever they arrived at some faraway spot and were together and happy – they should see me! And it worked! It got Linnet badly – in a way nothing else could have done! It got right under her skin... That was when I began to enjoy myself... And there’s nothing she can do about it! I’m always perfectly pleasant and polite! There’s not a word they can take hold of. It’s poisoning everything – everything – for them.”

Her laugh rang out – clear and silvery. Poirot grasped her arm.

“Be quiet. Quiet, I tell you.”

Jacqueline looked at him. “Well?” she said. Her smile was definitely challenging.

“Mademoiselle, I beseech you, do not do what you are doing.”

“Leave dear Linnet alone, you mean?”

“It is deeper than that. Do not open your heart to evil.”

Her lips fell apart, a look of bewilderment came into her eyes.

Poirot went on gravely,

“Because if you do – evil will come... Yes, very surely evil will come. It will enter in and make its home within you and after a while it will no longer be possible to drive it out.”

Jacqueline stared at him. Her glance seemed to waver, to flicker uncertainly.

She said, “I – don’t know – ” Then she cried out defiantly, “You can’t stop me.”

“No,” said Hercule Poirot. “I cannot stop you.” His voice was sad.

“Even if I were to – kill her, you couldn’t stop me.”

“No – not if you were willing – to pay the price.”

Jacqueline de Bellefort laughed.

“Oh, I’m not afraid of death! What have I got to live for, after all? I suppose you believe it’s very wrong to kill a person who has injured you even if they’ve taken away everything you had in the world?”

Poirot said steadily,

“Yes, Mademoiselle. I believe it is the unforgivable offence to kill.”

Jacqueline laughed again.

“Then you ought to approve of my present scheme of revenge. Because you see, as long as it works, I shan’t use that pistol... But I’m afraid – yes, afraid sometimes – it all

goes red – I want to hurt her – to stick a knife into her, to put my dear little pistol close against her head and then – just press with my finger – Oh?”

The exclamation startled him.

“What is it, Mademoiselle?” She had turned her head and was staring into the shadows.

“Someone – standing over there. He’s gone now.” (Agatha Christie, “Death on the Nile”)

Друге завдання: Реферування україномовної газетної статті англійською мовою.

Обсяг статті – **450-500** слів.

Складаючи резюме запропонованої україномовної статті, вступник повинен вказати її назву й автора, чітко виокремити тему статті та коротко викласти її основний зміст відповідними засобами англійської мови. Орієнтовний обсяг резюме – 10-12 речень.

Приклад другого завдання на іспиті з англійської мови:

Такі компанії, як Google, Amazon, Apple, Facebook і Microsoft виглядають нестримними. Найціннішим ресурсом тепер є не нафта, а дані. Швидко зростаюча індустрія обробки даних стає найбільшим економічним сектором і змінює традиційні підвалини в економіці, бізнесі та політиці. Найціннішим ресурсом тепер є не нафта, а дані. Огляд впливу інформаційних технологій в різних секторах (від транспорту та енергетики до роздрібною торгівлі і сфери послуг) призводить провідних експертів до висновку, що у світовій економіці відбуваються глибокі структурні зміни, пов'язані стрімко зростаючої цінністю користувальницьких даних і методів їх обробки, пише видання The Economist. Останні 100 років нафтовидобуток був найбільш прибутковим підприємством, предметом економічної боротьби і антимонопольного регулювання. Зараз увагу подібного штибу залучають компанії-гіганти, які займаються даними - нафтою цифрової ери. Такі титани, як Alphabet (материнська компанія Google), Amazon, Apple, Facebook і Microsoft виглядають нестримними. Сьогодні вони є п'ятьма найбільш цінними зареєстрованими компаніями в світі з рекордною ринковою капіталізацією. Їх прибуток продовжує рости: в першому кварталі 2017 року вони зібрали понад 25 мільярдів доларів чистого прибутку. Amazon збирає половину всіх доларів, витрачених онлайн в Америці. У минулому році Google і Facebook відповідають майже за весь зріст доходів від цифрової реклами в Америці. Facebook і Google спочатку використовували дані, зібрані у користувачів, щоб краще орієнтувати рекламу. В останні роки вони виявили, що дані можуть бути використані в безлічі сервісів із застосуванням штучного інтелекту, так званих "когнітивних" сервісів, найуспішніші з яких будуть генерувати нові джерела доходу. Ці послуги включають в себе перекази, візуальне розпізнавання людей та оцінку чистоти особистості шляхом аналізу їх текстів, і все це може бути продано

іншим фірмам для використання у власних продуктах. Смартфони та Інтернет зробили користувальницькі дані доступними, повсюдними і набагато більш цінними для ринків послуг. Незалежно від того, чи збираєтеся ви бігати, дивитися телевізор або просто сидіти в пробці, практично кожна ваша дія створює цифровий слід - сировину для індустрії даних. Оскільки пристрої від наручних годин до автомобілів підключаються до Інтернету, обсяг даних швидко зростає: за деякими оцінками, автомобілі з автопілотом будуть генерувати гігабайти даних в секунду. Між тим методи штучного інтелекту і машинне навчання отримують все більше користі з цих даних. Алгоритми можуть передбачити, коли клієнт готовий зробити покупку, коли двигун реактивного двигуна потребує обслуговування або коли людина знаходиться під загрозою гострого захворювання. Промислові гіганти, такі як General Electric і Siemens, тепер самі виступають у ролі гравців індустрії даних. (“Дзеркало тижня”)

Приблизний перелік тем:

1. Людина і суспільство
2. Охорона навколишнього середовища
3. Середня і вища освіта в Україні та за кордоном
4. Соціальний захист населення
5. Глобалізм та мультикультуралізм
6. Література та мистецтво
7. Роль ЗМІ в сучасному суспільстві
8. Новітні технології
9. Економічні проблеми сьогодення
10. Мовознавство в контексті сучасної гуманітарної парадигми

Третє завдання: Співбесіда англійською мовою з питань наукового дослідження.

У ході співбесіди з питань наукового дослідження вступник має продемонструвати розвинені навички діалогічного мовлення, знання основних параметрів наукового стилю, володіння науковою термінологією. Він має чітко сформулювати тему передбачуваного наукового дослідження, його мету та актуальність, теоретичну новизну та практичну значущість, методи та матеріал, а також показати обізнаність в обраній темі та її широкому науковому контексті.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

3.1. Оцінювання першого завдання

Перше завдання: Читання, переклад, коментування художнього тексту.

Оцінка “відмінно” виставляється за виразне, фонетично грамотне читання, адекватний переклад, розгорнутий, грамотно оформлений коментар запропонованого уривку з чітким та послідовним аналізом основних ідей тексту. Допускається 2-3 мовні помилки.

Оцінка “добре” виставляється за достатньо виразне, фонетично грамотне читання, у цілому адекватний переклад, розгорнутий коментар запропонованого уривку з чітким та послідовним аналізом основних ідей тексту. Допускається 4-5 мовних помилок.

Оцінка “задовільно” виставляється за посередні читання та переклад та схематичний коментар запропонованого уривку з аналізом основних ідей тексту. Допускається 6-8 мовних помилок.

Оцінка “незадовільно” виставляється за неграмотно фонетично оформлене читання, неадекватний переклад, нездатність прокоментувати запропонований уривок, наявність 9 та більше мовних помилок.

3.2. Оцінювання другого завдання

Друге завдання: Реферування україномовної газетної статті англійською мовою.

Оцінка “відмінно” передбачає вільне володіння навичками реферування англійською мовою україномовної статті, змістовне, зв'язне, граматично правильне повідомлення, володіння в повному обсязі базовим лексичним матеріалом. Допускається 2-3 мовних помилки.

Оцінка “добре” передбачає достатньо вільне володіння навичками реферування англійською мовою україномовної статті, достатньо змістовне, зв'язне, граматично правильне повідомлення, володіння в достатньому обсязі базовим науковим лексичним матеріалом. Допускається 4-5 мовних помилок.

Оцінка “задовільно” виставляється за недостатньо вільне володіння навичками реферування англійською мовою україномовної статті, неповне розкриття теми, недостатньо змістовне та зв'язне повідомлення, володіння в

недостатньому обсязі базовими лексичними структурами. Допускається 6-8 мовних помилок.

Оцінка “незадовільно” виставляється за неспроможність реферування англійською мовою україномовної статті, нерозкриття теми, незмістовне та незв'язне повідомлення; незнання базової наукової лексики та граматичних структур, більше 9 мовних помилок.

3.3. Оцінювання третього завдання

Третє завдання: Співбесіда англійською мовою з питань наукового дослідження.

Оцінка “відмінно” передбачає вільне володіння діалогічним мовленням, вміння вести бесіду на основі заданої комунікативної ситуації, аргументовано висловлювати свою точку зору, лексичну та граматичну правильність, варіативність структур та лексичних словосполучень, логічну послідовність висловлення. Допускається 2-3 мовні помилки.

Оцінка “добре” передбачає достатньо вільне володіння діалогічним мовленням, вміння вести бесіду на основі заданої комунікативної ситуації, достатньо аргументовано висловлювати свою точку зору, достатню лексичну та граматичну правильність, достатньо зв'язне та логічно послідовне висловлення. Допускається 4-5 мовних помилок.

Оцінка “задовільно” виставляється за недостатньо вільне володіння діалогічним мовленням, невміння вести бесіду на основі заданої комунікативної ситуації та недостатньо аргументоване висловлювання своєї точки зору через обмежений запас слів. Допускається 6-8 мовних помилок.

Оцінка “незадовільно” виставляється за нездатність вести бесіду на основі заданої комунікативної ситуації через недостатній запас слів, знижений темп мовлення, 9 та більше мовних помилок.

3.4. Підсумкова оцінка за вступний екзамен

Підсумкова оцінка з англійської мови на вступному іспиті виставляється на основі всіх складових:

- читання, переклад, інтерпретація художнього тексту;
- реферування україномовної газетної статті англійською мовою;
- співбесіда англійською мовою з питань наукового дослідження.

Кожна складова вступного екзамену оцінюється за 4-бальною шкалою (“5”, “4”, “3”, “2”). Підсумкова оцінка за вступний екзамен обчислюється як середнє арифметичне з округленням до цілих.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ільченко О.М. Етноспецифіка текстів наукових анотацій: англо-українські паралелі. // Вісник Харківськ. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна. – Харків: Константа. – 2007. – № 772. – С. 79-82.
2. Ільченко О.М. Етикет англomовного наукового дискурсу: Монографія. – К.: ІВЦ “Політехніка”, 2002.
3. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову. Частина І. Граматичні труднощі. – К.: Політична думка, 1997.
4. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову. Частина ІІ. Термінологічні і жанрово-стилістичні труднощі. – Київ, Кременчук, 1999.
5. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навч. посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2003.
6. Скороходько Е.Ф. Терміни, що виражають нові знання у структурі англomовних наукових текстів // Харківськ. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна. – 2000. – № 471. – С. 235-240.
7. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Омелянчук О.О. Переклад англomовної технічної літератури. Електричне та електронне побутове устаткування. Офісне устаткування. Комунікаційне устаткування. Виробництво та обробка металу. – Навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2006.
8. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Пенькова І.О., Ярошук І.П. Переклад англomовної економічної літератури. Економіка США. – Навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2007.
9. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Іванко Ю.П., Ліпко І.П. Переклад англomовної юридичної літератури. – Навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2006.
10. Яхонтова Т.В. Основи англomовного наукового письма English Academic Writing for Students and Researchers: Навч. посіб. для студентів, аспірантів і науковців. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002.
11. Davis M. Scientific papers and presentations. – San Diego: Academic Press, 1997.

Завідувач кафедри

доц. Я.О. Бондаренко